

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 3 Ιουνίου 2021
(OR. en)

9479/21

Διοργανικός φάκελος:
2018/0196 (COD)

COH 12
SOC 377
PECHE 181
CADREFIN 278
CODEC 828
JAI 671
SAN 363

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	3 Ιουνίου 2021
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2021) 291 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έγκριση της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τη διαχείριση των συνόρων και τις θεωρήσεις

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2021) 291 final.

συνημμ.: COM(2021) 291 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 3.6.2021
COM(2021) 291 final

2018/0196 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έγκριση της πρότασης κανονισμού του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό κοινών διατάξεων
για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό
Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο
Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν
λόγω ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο
Εσωτερικής Ασφάλειας και το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τη διαχείριση των
συνόρων και τις θεωρήσεις**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έγκριση της πρότασης κανονισμού του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό κοινών διατάξεων
για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό
Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο
Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν
λόγω ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο
Εσωτερικής Ασφάλειας και το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τη διαχείριση των
συνόρων και τις θεωρήσεις**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο [έγγραφο COM(2018) 375 final – 2018/0196 (COD)]:	29 Μαΐου 2018
Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:	17 Οκτωβρίου 2018
Ημερομηνία γνωμοδότησης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου:	31 Οκτωβρίου 2018
Ημερομηνία γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών:	6 Δεκεμβρίου 2018
Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση:	27 Μαρτίου 2019
Ημερομηνία διαβίβασης των τροποποιημένων προτάσεων [έγγραφο COM(2020) 23 final – 2018/0196 (COD)] [έγγραφο COM(2020) 450 final – 2018/0196 (COD)]:	14 Ιανουαρίου 2020 28 Μαΐου 2020
Ημερομηνία γνωμοδότησης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου:	14 Ιουνίου 2020
Ζητήθηκε η γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, η οποία ωστόσο αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει	/
Ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών, η οποία ωστόσο αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει	/

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η πρόταση κανονισμού περί κοινών διατάξεων (στο εξής: ΚΚΔ) έχει ως στόχο να θεσπίσει κοινές διατάξεις και για τα οκτώ ταμεία επιμερισμένης διαχείρισης. Η πρόταση μειώνει την αποσπασματικότητα των κανόνων, παρέχοντας μια κοινή δέσμη βασικών κανόνων για τα εξής ταμεία:

- ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- ΤΣ: Ταμείο Συνοχής
- ΕΚΤ+: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+
- ΤΔΜ: Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης
- ΕΤΘΑΥ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας
- ΤΑΜΕ: Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
- ΜΔΣΘ: Μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τη διαχείριση των συνόρων και τις θεωρήσεις
- ΤΕΑ: Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας

Οι κύριοι στόχοι της αρχιτεκτονικής και των διατάξεων του προτεινόμενου ΚΚΔ είναι οι εξής:

1. Σημαντική μείωση της περιττής διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους και τους φορείς διαχείρισης, με παράλληλη διατήρηση υψηλού επιπέδου βεβαιότητας όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα. Αυτή είναι η βασική κατευθυντήρια αρχή της προσέγγισης για την περίοδο 2021-2027 και περιλαμβάνει πολλές απλουστεύσεις και ευθυγραμμίσεις των κανονισμών —αλλά, ιδίως, από την άποψη:
 - i. ότι δεν υπάρχει απαίτηση για διαδικασία καθορισμού όσον αφορά τον ρόλο των αρχών στο πλαίσιο των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου (και άλλων μέτρων που διευκολύνουν την έναρξη των προγραμμάτων). Ευρύτερη χρήση «αναλογικών ρυθμίσεων», όπου τα προγράμματα χαμηλότερου κινδύνου μπορούν να βασίζονται περισσότερο σε εθνικά συστήματα·
 - ii. της περαιτέρω προώθησης απλουστευμένων επιλογών κόστους και της χρήσης πληρωμών με βάση την εκπλήρωση των όρων ή την επίτευξη των αποτελεσμάτων·
 - iii. χρηματοδοτικών μέσων.
2. Αύξηση της ευελιξίας για την προσαρμογή των στόχων και των πόρων των προγραμμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές των περιστάσεων, καθώς και τις εθελοντικές συνεισφορές σε μέσα που τελούν υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση σε επίπεδο ΕΕ.
3. Καλύτερη ευθυγράμμιση των προγραμμάτων με τις προτεραιότητες της ΕΕ και αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους. Περιλαμβάνονται:
 - i. Ευθυγράμμιση της λογικής της παρέμβασης και της υποβολής εκθέσεων με τους τομείς του ΠΔΠ και αύξηση των απαιτήσεων συγκέντρωσης για τα

ταμεία της πολιτικής για τη συνοχή σε πέντε στόχους πολιτικής: 1) μια πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη Ευρώπη, 2) μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία μηδενικών καθαρών ανθρακούχων εκπομπών, 3) μια πιο συνδεδεμένη Ευρώπη, 4) μια πιο κοινωνική Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς, 5) μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της·

- ii. Προώθηση στενότερου δεσμού με τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και, για τα ταμεία της ΓΔ HOME, με άλλες συστάσεις της ΕΕ (π.χ. συστάσεις αξιολόγησης Σένγκεν)·
- iii. Καθορισμός ουσιαστικών αναγκαίων πρόσφορων όρων που πρέπει να πληρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης.

Επιβεβαιώνει επίσης τη συνολική χρηματοδοτική κατανομή και την ισορροπία μεταξύ των ταμείων της πολιτικής για τη συνοχή, των κατηγοριών περιφερειών και των στόχων.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει πλήρως τη συμφωνία που επιτεύχθηκε κατά τις τριμερείς συσκέψεις. Οι σημαντικότερες αλλαγές που εισήχθησαν σε σύγκριση με την πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνουν:

Προγραμματισμός, μεταφορές, ενδιάμεση επανεξέταση και αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

- Προστέθηκε νέο άρθρο που περιλαμβάνει τους στόχους συνεισφοράς για το κλίμα για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής (30 % και 37 %), μαζί με τον μηχανισμό κλιματικής προσαρμογής σε περίπτωση που η παρακολούθηση δείχνει ανεπαρκή πρόοδο προς την επίτευξη του στόχου. Στο παράρτημα Ι καθορίζονται κλιματικοί συντελεστές για καθένα από τα πεδία παρέμβασης.
- Ενισχύονται οι διατάξεις για την εταιρική σχέση, με τη συμπερίληψη της δυνατότητας κατανομής κατάλληλου ποσοστού πόρων που προέρχονται από τα ταμεία για την ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και τη στήριξη του ρόλου του κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση [κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 240/2014] σε όλα τα στάδια προγραμματισμού και υλοποίησης. Το Συμβούλιο δέχεται να προστεθεί το άρθρο σχετικά με τις οριζόντιες αρχές, όπως ζήτησε το Κοινοβούλιο και σε πλήρη ευθυγράμμιση με τη διατύπωση της Συνθήκης. Οι στόχοι των ταμείων θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης».
- Η συμφωνία εταιρικής σχέσης παραμένει το κύριο έγγραφο που καθορίζει τον στρατηγικό προσανατολισμό για τον προγραμματισμό και τις ρυθμίσεις όσον αφορά την υλοποίηση των ταμείων. Το TAME, το TEA και το ΜΔΣΘ εξαιρέθηκαν από τη συμφωνία εταιρικής σχέσης. Ωστόσο, η συμφωνία εταιρικής σχέσης θα εξακολουθήσει να καλύπτει τον συντονισμό μεταξύ των οκτώ ταμείων του ΚΚΔ, μεταξύ άλλων ανάμεσα στα TAME, TEA και ΜΔΣΘ, όπως επίσης στοιχεία συμπληρωματικότητας με άλλα μέσα της Ένωσης. Η συμφωνία εταιρικής σχέσης μπορεί να τροποποιηθεί μόνο μία φορά, μετά την ενδιάμεση επανεξέταση.
- Παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία στη μεταφορά πόρων, όπως για παράδειγμα:
 - Τα ανώτατα όρια για συνεισφορές στο πρόγραμμα InvestEU από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑΥ διαφοροποιούνται σε δύο στάδια

(έως 2 % κάθε ταμείου στην αρχή της περιόδου προγραμματισμού και περαιτέρω έως 3 % μετά την 1η Ιανουαρίου 2023).

- Θεσπίζεται πρόβλεψη για μεταφορές επιστροφής σε περίπτωση αχρησιμοποίητων πόρων, για μεταφορές μεταξύ των ταμείων του ΚΚΔ —έως 5 % (με εξαίρεση για τις μεταφορές μεταξύ των τριών ταμείων της πολιτικής για τη συνοχή —βλ. παρακάτω), καθώς και για μεταφορές από τα ταμεία του ΚΚΔ σε οιοδήποτε μέσο υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση —έως 5 %.
- Αυξάνονται τα ανώτατα όρια για μεταφορές μεταξύ των ταμείων της πολιτικής για τη συνοχή —έως και 20 % (25 % για την Τσεχία).
- Οι μεταφορές από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+ προς το ΤΔΜ γίνονται εθελοντικές.
- Η δυνατότητα μεταφοράς πόρων μεταξύ κατηγοριών περιφερειών διαμορφώνεται σύμφωνα με το επίπεδο ανάπτυξης των κρατών μελών [5 %, έως 15 % για χώρες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ (σε ΜΑΔ για την περίοδο 2015-2017) είναι μικρότερο από το 90 % του μέσου όρου της ΕΕ].
- Ως προς τους αναγκαίους πρόσφορους όρους, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να υποβάλλουν αιτήσεις πληρωμής που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένους στόχους για τους οποίους δεν πληρούνται οι όροι. Η Επιτροπή δεν θα προβαίνει σε πληρωμές πριν από την εκπλήρωσή τους.
- Πλαίσιο επιδόσεων και ενδιάμεση επανεξέταση των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή —θεσπίζεται ποσό ευελιξίας που αντιστοιχεί στο 50 % των κονδυλίων για τα δύο τελευταία έτη της περιόδου προγραμματισμού, το οποίο θα διατεθεί οριστικά στα προγράμματα μόνο μετά την ενδιάμεση επανεξέταση το 2025.
- Η περίοδος κατά την οποία μπορούν να προταθούν από την Επιτροπή προσωρινά μέτρα ως αντίδραση σε έκτακτες ή ασυνήθιστες περιστάσεις περιορίζεται σε 18 μήνες. Οι νέες διατάξεις για τον διαρθρωμένο διάλογο προκάλεσαν ανησυχίες και η Επιτροπή εξέδωσε σχετική δήλωση.
- Θεσπίζονται ορισμένοι περιορισμοί στην υλοποίηση όσον αφορά τον χρόνο και το πεδίο εφαρμογής σχετικά με μέτρα τα οποία συνδέονται με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση και καθιερώνονται ορισμένες αλλαγές στην αντίστοιχη διαδικασία (μακροοικονομικοί όροι). Από την εφαρμογή αυτών των διατάξεων εξαιρούνται όλα τα προγράμματα του ΕΚΤ+.
- Η δυνατότητα εφαρμογής του στόχου πολιτικής 5 εξαρτάται από τη χρήση ενός από τους τρεις τύπους εδαφικών μέσων: ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις, τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων και άλλα εδαφικά εργαλεία. Αποσαφηνίζεται ο ρόλος της επιλογής επικεφαλής ταμείου στην περίπτωση της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, με πιθανή συμμετοχή στήριξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).
- Θεσπίζεται η δυνατότητα προγραμματισμού τεχνικής βοήθειας ως εναλλακτικής λύσης για την κατ' αποκοπή προσέγγιση, με εξαίρεση τα ταμεία της ΓΔ HOME και το πρόγραμμα Interreg, με τη χρήση των διαφορετικών ποσοστών που καθορίζονται για καθένα από τα ταμεία.

Παρακολούθηση, αξιολόγηση, επικοινωνία και προβολή

- Επιβεβαιώνονται τα δικαιώματα ψήφου για κάθε μέλος των επιτροπών παρακολούθησης.

- Ο ρόλος της επιτροπής παρακολούθησης στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ περιορίζεται σε διαβουλεύσεις σχετικά με την έγκριση τροποποιήσεων του προγράμματος.
- Δεν απαιτείται πλέον η ετήσια έκθεση επιδόσεων για το ΕΤΘΑΥ.
- Η συχνότητα ηλεκτρονικής διαβίβασης χρηματοοικονομικών δεδομένων μειώνεται από έξι σε πέντε φορές, και σε δύο φορές ετησίως για τα δεδομένα δεικτών, εξακολουθώντας να είναι αυξημένη έναντι της τρέχουσας, που είναι 2-3 φορές ετησίως για τα ταμεία της πολιτικής για τη συνοχή και άπαξ ετησίως για τα ΤΑΜΕ, ΤΕΑ και ΜΔΣΘ (τα δεδομένα που θα διαβιβάζονται καθορίζονται στο παράρτημα VII).
- Η συχνότητα δημοσίευσης επικαιροποιημένων καταλόγων επιλεγμένων πράξεων μειώνεται από την προτεινόμενη κάθε τρεις μήνες σε κάθε τέσσερις μήνες — συχνότερα όμως από την τρέχουσα κατάσταση.
- Αναλύονται περαιτέρω οι υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της ενωσιακής στήριξης από φυσικά πρόσωπα και τελικούς αποδέκτες. Επιπλέον, το επίπεδο δημοσιονομικής διόρθωσης μειώνεται από 5 % σε 3 % σε περιπτώσεις δικαιούχων που δεν συμμορφώνονται με την υποχρέωση δημοσιοποίησης της ληφθείσας ενωσιακής στήριξης.
- Θεσπίζεται νέα διάταξη με την οποία απαιτείται από τα κράτη μέλη να δημοσιεύουν πληροφορίες, εκτός εάν το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο αποκλείει τη δημοσίευση για λόγους ασφάλειας, δημόσιας τάξης, ποινικών ερευνών ή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Χρηματοδοτική στήριξη από τα ταμεία, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για χρηματοδοτικά μέσα και κανόνες επιλεξιμότητας

- Θεσπίζονται προβλέψεις για επιχορηγήσεις υπό όρους, με πρόσθετες εγγυήσεις σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση των επιστρεφόμενων ποσών σε σύγκριση με την περίοδο 2014-2020.
- Θεσπίζεται η άμεση ανάθεση της διαχείρισης χρηματοδοτικών μέσων στην ΕΤΕπ, σε διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και σε δημόσιες τράπεζες.
- Θεσπίζονται πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα που εφαρμόζονται σε διαδοχικές περιόδους προγραμματισμού —με σκοπό τη διασφάλιση νομικής σαφήνειας.
- Θεσπίζεται η δυνατότητα ο ΦΠΑ να είναι επιλέξιμος για πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος είναι τουλάχιστον 5 000 000 EUR (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), όταν δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Συμπεριλαμβάνονται επίσης ειδικοί κανόνες σχετικά με πράξεις που συνδυάζουν χρηματοδοτικά μέσα με κάποια μορφή επιχορήγησης.
- Οι δαπάνες και αμοιβές διαχείρισης στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μέσων υπό άμεση ανάθεση αυξάνονται και διαφοροποιούνται, με 5 % και 7 % αντίστοιχα για το ταμείο χαρτοφυλακίου και 7 % και 15 % για τα ειδικά ταμεία.

Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

- Οι ενέργειες που απαιτούνται για την εκ μέρους των κρατών μελών πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και την αναφορά παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, επεκτείνονται ώστε να περιλαμβάνουν τη συλλογή πληροφοριών για τους πραγματικούς δικαιούχους μεταξύ των αποδεκτών χρηματοδότησης, σύμφωνα με το

νέο παράρτημα XVII. Η χρήση ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων παραμένει εθελοντική παρά τη διοργανική συμφωνία. Η Επιτροπή έχει εκδώσει σχετική δήλωση.

- Ενώ τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των δικαιούχων και των αρχών του προγράμματος πραγματοποιούνται μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων (απαιτείται για τα ταμεία της ΓΔ HOME και το ΕΤΘΑΥ από την 1η Ιανουαρίου 2023), θεσπίζεται εξαίρεση με την οποία δίνεται η δυνατότητα στη διαχειριστική αρχή, κατόπιν ρητού αιτήματος δικαιούχου, να αποδέχεται κατ' εξαίρεση ανταλλαγές πληροφοριών σε έντυπη μορφή.
- Ο μορφότυπος της έκθεσης των κρατών μελών σχετικά με τις παρατυπίες σύμφωνα με τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιπτώσεων παρατυπίας που πρέπει να αναφέρονται, καθορίζεται στο νέο παράρτημα XII, αντί της αρχικά προτεινόμενης εκτελεστικής πράξης.
- Αποσαφηνίζονται ορισμένοι κανόνες για την επιλογή των πράξεων, ιδίως όσον αφορά τη σύνδεση με στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης για ορισμένους συγκεκριμένους στόχους στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής 1 και τροποποιείται ο ρόλος της Επιτροπής όσον αφορά τους κανόνες επιλογής των πράξεων (χωρίς διαβούλευση, μόνο προς ενημέρωση, 15 ημέρες πριν από την επιτροπή παρακολούθησης).
- Θεσπίζεται προθεσμία 80 ημερών για την πληρωμή από τη διαχειριστική αρχή, υπολογιζόμενη από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής από τον δικαιούχο (έναντι 90 ημερών που πρότεινε η Επιτροπή).
- Στις διαχειριστικές επαληθεύσεις, η απαιτούμενη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου αντικαθίσταται από απλούστερη γραπτή περιγραφή των κινδύνων. Επιπλέον, θεσπίζεται η δυνατότητα των TAME, TEA και ΜΔΣΘ να θεσπίσουν ειδικούς κανόνες για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις όταν ο δικαιούχος είναι διεθνής οργανισμός.

Δημοσιονομική διαχείριση

- Το ποσοστό παρακράτησης από αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών μειώνεται από 10 % σε 5 %, γεγονός το οποίο προκαλεί ανησυχίες, η δε Επιτροπή εξέδωσε σχετική δήλωση.
- Ο αριθμός των αιτήσεων πληρωμής που αποστέλλονται ετησίως αυξάνεται από τις προτεινόμενες τέσσερις σε έξι.
- Θεσπίζεται η δυνατότητα να συμπεριλαμβάνονται στις αιτήσεις πληρωμής προκαταβολές που καταβάλλονται σε δικαιούχους κρατικών ενισχύσεων.
- Το ποσό που επιτρέπεται να συμπεριληφθεί στην πρώτη πληρωμή για τα χρηματοδοτικά μέσα αυξάνεται από 25 % σε 30 %.
- Κανόνες αποδέσμευσης: θεσπίζεται ο κανόνας N+3 για την περίοδο 2021-2026, με παράλληλη διατήρηση της τελικής ημερομηνίας επιλεξιμότητας στα τέλη του 2029.
- Κανόνες προχρηματοδότησης: θεσπίζεται ετήσια εκκαθάριση της προχρηματοδότησης για τα έτη 2021 και 2022 (η πρώτη λογιστική χρήση λήγει στις 30 Ιουνίου 2022), διατηρώντας την εκκαθάριση στην τελική λογιστική χρήση για τα υπόλοιπα έτη. Για τα ταμεία TAME, TEA και ΜΔΣΘ, θεσπίζεται παρέκκλιση για τα ποσοστά προχρηματοδότησης, που θα καθοριστούν στους ειδικούς ανά Ταμείο

κανονισμούς, και για εκκαθάριση το αργότερο με την τελική λογιστική χρήση. Η περιορισμένη χρήση της ετήσιας εκκαθάρισης εγείρει ανησυχίες και η Επιτροπή εξέδωσε σχετική δήλωση.

Δημοσιονομικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για τους πόρους, ποσοστά συγχρηματοδότησης (μόνο πολιτική για τη συνοχή)

- Ο όγκος και η κατανομή των πόρων αναπροσαρμόζονται ελαφρώς, σύμφωνα με το ΠΔΠ.
- Επικαιροποιείται η αναφορά στην κοινή ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων («περιφέρειες επιπέδου NUTS 2»), με αναφορά στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/2066 της Επιτροπής. Επικαιροποιείται η βάση υπολογισμού των κονδυλίων με αναφορά στη βάση των στοιχείων της Ένωσης για την περίοδο 2015-2017.
- Τα ποσοστά συγχρηματοδότησης αυξάνονται και διαφοροποιούνται περαιτέρω: λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες – 85 %, περιφέρειες μετάβασης – 60 %, περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες – 40 %, περιφέρειες μετάβασης που ταξινομήθηκαν ως λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 – 70 %· περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες που ήταν περιφέρειες μετάβασης ή είχαν κατά κεφαλήν ΑΕΠ κάτω του 100 % για την περίοδο 2014-2020 – 50 %· Ταμείο Συνοχής – 85 %· Interreg – 80 %· εξόχως απόκεντρες περιοχές – 85 %. Για το ΤΔΜ, τα ποσοστά θα είναι υψηλότερα για τις περιφέρειες μετάβασης και τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες: α) 85 % για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, β) 70 % για τις περιφέρειες μετάβασης, γ) 50 % για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες.
- Επιβεβαιώνεται η μεταφορά 10 δισ. EUR από το Ταμείο Συνοχής στον ΜΣΕ, καθώς και ο διαχωρισμός 70 % / 30 % για την εθνική κατανομή έως την 1η Ιανουαρίου 2024 και την ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, θεσπίζονται όμως ειδικοί κανόνες για τα κράτη μέλη των οποίων το ακαθάριστο εθνικό κατά κεφαλήν εισόδημα (ΑΕΕ), που μετράται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης και υπολογίζεται βάσει των στοιχείων της Ένωσης για την περίοδο 2015-2017, είναι χαμηλότερο από το 60 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΕ της ΕΕ-27 —το 70 % του 70 % του ποσού που έχουν μεταφέρει στον ΜΣΕ θα είναι εγγυημένο έως την 1η Ιανουαρίου 2025.

Αντικείμενο/ορισμοί: διατάξεις εξουσιοδότησης, εφαρμογής, μεταβατικές και τελικές διατάξεις

- Επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα —θεσπίζεται νέο άρθρο με νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπό μορφή υποχρέωσης όταν πρόκειται για τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρχές του προγράμματος.
- Καθορίζονται αναθεωρημένοι ή νέοι ορισμοί του οικονομικού φορέα, του δικαιούχου, του αναγκαίου πρόσφορου όρου, της προτεραιότητας του ΕΤΘΑΥ, του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος.
- Θεσπίζεται νέα διάταξη προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι ο ΚΚΔ θα επανεξεταστεί από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, σύμφωνα με το άρθρο 177 της ΣΛΕΕ.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή στηρίζει τα αποτελέσματα των διοργανικών διαπραγματεύσεων και, συνεπώς, αποδέχεται τη θέση του Συμβουλίου.

Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά ορισμένες τροπολογίες που θεωρούνται περισσότερο προβληματικές, η Επιτροπή εξέδωσε τέσσερις δηλώσεις σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

- 1) «Εκκαθάριση προχρηματοδότησης»,
- 2) «Διαρθρωμένος διάλογος στο πλαίσιο προσωρινών μέτρων για τη χρήση των ταμείων ως αντίδραση σε έκτακτες και ασυνήθιστες περιστάσεις»,
- 3) «Περαιτέρω μέτρα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ και των πόρων του Next Generation EU (NGEU) από απάτες και παρατυπίες, με απαίτηση για την υποχρεωτική χρήση ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων το οποίο παρέχει η Επιτροπή», και
- 4) «Προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ μέσω της χρήσης ποσοστού παρακράτησης πληρωμών σε προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης».

Οι δηλώσεις δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, σειρά C.

1. Εκκαθάριση προχρηματοδότησης

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με την εκκαθάριση της προχρηματοδότησης

Για τα ανώτατα όρια πληρωμών στον κανονισμό για το ΠΔΠ ελήφθη υπόψη η παραδοχή ότι όλες οι προχρηματοδοτήσεις εκκαθαρίζονται ετησίως. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμφωνία που επιτεύχθηκε από τους συννομοθέτες σχετικά με τον ΚΚΔ ενδέχεται να οδηγήσει σε υπέρβαση των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ που ισχύουν για τις πιστώσεις πληρωμών, λαμβανομένων υπόψη των αναμενόμενων προφίλ πληρωμών. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε συσσώρευση πληρωμών κατά το δεύτερο ήμισυ της επόμενης περιόδου.

2. Διαρθρωμένος διάλογος στο πλαίσιο προσωρινών μέτρων για τη χρήση των ταμείων ως αντίδραση σε έκτακτες και ασυνήθιστες περιστάσεις.

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με τον διαρθρωμένο διάλογο στο πλαίσιο προσωρινών μέτρων για τη χρήση των ταμείων ως αντίδραση σε έκτακτες και ασυνήθιστες περιστάσεις

Οι διατάξεις που θεσπίστηκαν από τους συννομοθέτες απαιτούν από την Επιτροπή να ενημερώνει αμέσως το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εκτίμηση της κατάστασης όσον αφορά τις έκτακτες και ασυνήθιστες περιστάσεις. Οι συννομοθέτες απαιτούν επίσης από την Επιτροπή να τους ενημερώνει αμέσως σχετικά με την προβλεπόμενη παρακολούθηση μέσω προσωρινών μέτρων για τη χρήση των ταμείων και να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις θέσεις που λαμβάνονται και τις απόψεις που εκφράζονται μέσω του διαρθρωμένου διαλόγου στον οποίο μπορεί να κληθεί η Επιτροπή από το Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο.

Οι απαιτήσεις αυτές δεν συνάδουν με το άρθρο 291 παράγραφοι 2 και 3 της ΣΛΕΕ και με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 περί επιτροπολογίας, στα οποία δεν προβλέπεται συμμετοχή του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στον έλεγχο της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή. Οι απαιτήσεις μπορεί να οδηγήσουν σε περιορισμούς των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή μπορεί να πληροί τις εν λόγω απαιτήσεις μόνο στον βαθμό που δεν θίγουν τις εκτελεστικές της αρμοδιότητες, όπως ρυθμίζονται βάσει του άρθρου 291 ΣΛΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 περί επιτροπολογίας.

Αυτές οι διατάξεις δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αναπαραχθούν σε διαφορετικό νομικό πλαίσιο όπου δεν προβλέπονται έκτακτες και ασυνήθιστες περιστάσεις.

3. Περαιτέρω μέτρα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ και των πόρων του Next Generation EU (NGEU) από απάτες και παρατυπίες, με απαίτηση για την υποχρεωτική χρήση ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων το οποίο παρέχει η Επιτροπή

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με περαιτέρω μέτρα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ και του Next Generation EU από απάτες και παρατυπίες, με απαίτηση για την υποχρεωτική χρήση ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων το οποίο παρέχει η Επιτροπή

Σύμφωνα με τα σημεία 30 έως 33 της διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων, η Επιτροπή πρέπει να διαθέσει ένα ολοκληρωμένο και διαλειτουργικό σύστημα πληροφόρησης και παρακολούθησης, το οποίο θα περιλαμβάνει ένα ενιαίο εργαλείο εξόρυξης δεδομένων και βαθμολόγησης κινδύνου, για την πρόσβαση στα απαιτούμενα δεδομένα και την ανάλυσή τους, με απώτερο στόχο τη γενικευμένη εφαρμογή από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, τα τρία θεσμικά όργανα συμφώνησαν να συνεργαστούν καλόπιστα, καθ' όλη τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας που αφορά τις σχετικές βασικές πράξεις, για να διασφαλιστεί ότι θα δοθεί συνέχεια στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουλίου του 2020 ως προς το θέμα αυτό.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμφωνία που επιτεύχθηκε από τους συννομοθέτες δυνάμει του άρθρου 69 παράγραφος 2 (αρμοδιότητες των κρατών μελών) για την υποχρεωτική χρήση ενός ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων και για τη συλλογή και την ανάλυση δεδομένων για τους πραγματικούς δικαιούχους μεταξύ των αποδεκτών χρηματοδότησης δεν επαρκεί για να ενισχύσει την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης και του Next Generation EU από απάτες και παρατυπίες και να εξασφαλίσει αποτελεσματικούς ελέγχους σε περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων, παρατυπιών, διπλής χρηματοδότησης και αξιόποινης κατάχρησης των κονδυλίων. Επομένως, η προσέγγιση που συμφώνησαν οι συννομοθέτες στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων δεν αντικατοπτρίζει δεόντως την επιθυμητή φιλοδοξία και το πνεύμα της διοργανικής συμφωνίας.

4. Προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ μέσω της χρήσης ποσοστού παρακράτησης πληρωμών σε προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ μέσω της χρήσης ποσοστού παρακράτησης πληρωμών σε προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμφωνία των συννομοθετών να μειωθεί το ποσοστό παρακράτησης των πληρωμών υπό επιμερισμένη διαχείριση από 10 % σε 5 % δημιουργεί αυξημένο κίνδυνο καταβολής ποσών του προϋπολογισμού της ΕΕ που συνδέονται με παρατυπίες.

Για την ελαχιστοποίηση αυτού του κινδύνου, η Επιτροπή προβαίνει σε κατάλληλη χρήση των διακοπών και αναστολών πληρωμών σε προγράμματα όποτε θεωρεί ότι το ποσοστό παρακράτησης ύψους 5 % δεν επαρκεί για την κάλυψη του ποσού τυχόν δυνητικών παρατυπιών.